

Styrket visitation til botilbud

Kort resumé:	Med forslaget investeres der i en samlet omstilling af visitationen til botilbud i Din Sociale Indgang. Investeringsforslaget skal gennem øget faglig og juridisk understøttelse af sagsbehandlerne sikre, at borgeren bliver visiteret til de rigtige ydelser og boramme ud fra mere præcise vurderinger af målgrupper og støttebehov. Med forslaget afsættes der også midler til øget § 85-støtte til borgere, der som konsekvens fremover ikke visiteres til botilbud. Der opnås med forslaget en besparelse på købsrammen til botilbud.
Fremstillende forvaltning:	Socialforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Baggrund og formål

Flere analyser i regi af Socialforvaltningens koncernanalyse, herunder en analyse gennemført af BDO i 2024, har vist, at der er behov for, at Socialforvaltningen forbedrer den nuværende visitation af borgere til botilbud. BDO har bl.a. peget på, at forvaltningen kan styrke dokumentationen i sagerne i forhold til, hvornår en borger har behov for en botilbudsplads, og hvilken type plads borgeren har brug for. Socialforvaltningens interne analyser, bl.a. sagsgennemgang af en række sager på forvaltningens § 105-, § 107- og § 108-tilbud, har tilsvarende vist, at der er potentiale for at styrke visitationen til botilbud ift. at sikre, at borgerne er visiteret til de rigtige ydelser og den rigtige type botilbud.

Socialforvaltningen oplever samtidig aktuelt et stort pres i forhold til at sikre tilstrækkeligt med botilbudspladser til de borgere, som har behov for en botilbudsplads, og for at undgå for lang ventetid for borgeren. Det er derfor afgørende, at forvaltningen har en præcis og målrettet visitationspraksis, så den kapacitet af egne pladser og midler til køb af pladser, der er til rådighed, kan anvendes mest optimalt. Socialforvaltningen arbejder som konsekvens af en tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen fra december 2024 intensivt på at nedbringe visitationslisten til botilbud. Af Borgerrepræsentationens svar til Ankestyrelsen fremgår det, at Socialforvaltningen til budget 2026 vil fremlægge forslag om at styrke visitationen for at sikre det rette match og dermed den rette støtte til borgeren.

Investeringsforslaget skal understøtte, at borgeren bliver visiteret til den hjælp og støtte, som borgeren har brug for, og at borgeren visiteres til det rigtige botilbud fra start. Forslaget skal samtidig sikre, at borgerne er visiteret til de rigtige ydelser, så ressourcerne anvendes der, hvor der er det største behov og understøtter et ensartet serviceniveau for borgerne. Dette skal ses i lyset af den netop gennemførte sammenlægning af myndighedsområderne i Din Sociale Indgang.

I budget 2025 blev der afsat midler til investeringsforslaget TV12 "Bedre markedsafdækning ved køb af botilbudspladser" for at forbedre Socialforvaltningens køb af eksterne botilbudspladser hos private leverandører. TV12 tager de første skridt i retning af en

bedre visitation, da præcise og korrekte vurderinger af borgernes konkrete behov og indsatsmål, også er en forudsætning for bedre køb. Socialforvaltningen arbejder derfor allerede på kompetenceudvikling og nye arbejdsgange med fokus på *købte* pladser. En analyse, som Socialforvaltningen har fået udarbejdet af fra BDO peger på, at der også er behov for at forbedre forvaltningens visitation til *interne* botilbudspladser. Dette investeringsforslag bygger derfor videre på TV12 for at sikre og forankre en samlet omstilling af visitationen.

Indhold

Med forslaget investeres der i den samlede omlægning af visitationen på botilbudsområdet med udgangspunkt i konklusionerne fra koncernanalysen. Forvaltningen vil med forslaget sikre en samlet omstilling af hele processen for visitationen til botilbud. Målet er, at visitationen fremadrettet er kendetegnet ved:

- Præcise målgruppevurderinger for alle borgere, der indstilles til botilbud
- Tydelig fastlæggelse af støttebehov hos borgerne og dokumentation af, hvilke indsatser der dækker borgerens behov. Det skal understøtte det rette match mellem borger og tilbud.
- Tydelig sammenhæng mellem udredning, målgruppevurdering, ydelsesbehov og indstilling til botilbud
- En mere borgernær sagsbehandling med bedre rådgivning og forventningsafstemning med borgerne ifm. ansøgning om botilbud, så borgerne ved, hvad de kan forvente af den botilbudsplads de bliver tilbudt
- Fuld udnyttelse af mulighederne i voksenudredningsmetoden VUM 2.0 og ensartet brug af metoden på tværs af forvaltningen

Indfrielsen af disse målsætninger forventes at medføre en reduktion i det eksisterende niveau for antallet af borgere, der visiteres til botilbud. Nogle borgere, som i dag bliver vurderet til at være i målgruppen for botilbud, vil fremadrettet skulle hjælpes til at forblive i egen bolig med den rette støtte.

En mere præcis visitationspraksis forudsætter et højt fagligt niveau i sagsbehandlingen. Investeringsforslaget bidrager til dette ved at sikre bedre understøttelse af sagsbehandlernes i deres arbejde – det gælder både ift. understøttelse af arbejdet med de faglige vurderinger og fastlæggelse af støttebehov, juridisk forståelse ift. selve afgørelserne og en styrket faglig ledelse, der kan hjælpe til at sikre en samlet faglig retning og en ensartet sagsbehandling for borgerne.

Med forslaget investeres der derfor i følgende tiltag, der understøtter den ønskede omstilling af visitationen:

Kompetenceudvikling af sagsbehandlere

Der afsættes midler til at sikre løbende kompetenceudvikling af medarbejdere i årene 2027-2029. Myndighedsområdet har en høj medarbejderomsætning, og forankring af omstillingen vil derfor kræve løbende kompetenceudvikling for at tage højde for udskiftningen i medarbejdere. Kompetenceudviklingen skal understøtte styrket kvalitet i udredningen af borgere med voksenudredningsmetoden VUM 2.0¹, og særligt koblingen

¹ Voksenudredningsmetoden (VUM) er en metode til sagsbehandling på myndighedsområdet for voksne med handicap, psykiske vanskeligheder eller sociale problemer. Metoden understøtter alle faser i sagsbehandlingen, herunder også samarbejdet med udfører i leveringen af den sociale indsats.

mellem VUM-udredningen og konkret vurdering af borgerens støttebehov. Kompetenceudviklingen skal understøtte en højere kvalitet i arbejdet med vurderinger af støttebehov, ydelser og målgruppevurdering af borgeren. Det indebærer også en bedre dokumentation af borgerens støttebehov, som kan have stor betydning for det fremadrettede arbejde med progression og udvikling hos borgeren.

Styrket fagkultur, faglig ledelse og faglig understøttelse af sagsbehandlere

Med forslaget afsættes midler til faglig understøttelse og faglig ledelse, som skal styrke fagkulturen i myndighedsarbejdet. Ressourcerne skal understøtte øget faglig ledelse fx gennem kompetenceudvikling af ledere, øget brug af viden om økonomi og øget brug af faglige ressourcepersoner, der kan bidrage til at løfte det faglige niveau i sagsbehandlingen. Tilførslen af ressourcer skal også bidrage til en styrket fagkultur gennem fx etablering af øget brug af sparring ifm. sagsbehandlerens udarbejdelse af målgruppevurderinger og indstillinger til visitationsudvalg, evt. brug af mentor-funktioner mv.

Juridisk understøttelse

Med forslaget styrkes også den juridiske understøttelse af sagsbehandlerne. Det skal sikre den juridiske kvalitet i visitationsprocessen, så sagsbehandlerne leverer juridisk korrekte afgørelser, herunder med fokus på behovet for borgerne og fastlæggelse af konkrete ydelser.

Nyt ledelsestilsyn

Med forslaget udvikles der et nyt, årligt ledelsestilsyn på sagsniveau i Din Sociale Indgang, der også skal understøtte en forbedret visitationspraksis. Ledelsestilsynet skal identificere områder til forbedring af interne procedurer og arbejdsgange samt give viden om behovet for kompetenceudvikling ift. sagsbehandlingen.

Styrket sagsbehandling

Sagsbehandlere på unge- og voksenområdet har en sagsstamme på hhv. ca. 60 og ca. 100 sager hver. Det vurderes at vanskeliggøre arbejdet med at gennemføre en faglig omstilling. Der afsættes derfor varigt midler til flere sagsbehandlere både på voksen- og ungeområdet. Det skal understøtte, at det bliver muligt at arbejde med at løfte kvaliteten i sagsbehandlingen, så borgerne kan få en bedre udredning, en bedre afklaring af deres støttebehov og dermed også får den rigtige indsats og støtte.

Eftersyn af omstilling af visitationen (ekstern rådgivning)

I forslaget indgår midler til et eftersyn og "review" af omstillingen, der skal vurdere status på gennemførelse af den faglige omstilling i visitationen og give rådgivning om yderligere potentialer. Analyserne af Socialforvaltningens visitation peger på, at der er behov for grundlæggende forandringer af den eksisterende praksis, og det vurderes derfor, at det vil være nødvendigt at foretage et eftersyn undervejs i forløbet for at understøtte, at forvaltningen når i mål med omstillingen.

2. Økonomi

Effektivisering og varig drift

Med udgangspunkt i de gennemførte analyser, jf. ovenfor, vurderes det, at der vil være en besparelse ved en forbedret visitationspraksis til botilbud, herunder ved at flere borgere visiteres til den rette støtte i egen bolig.

Effektiviseringen består i, at det med en forbedret visitationspraksis på tværs af myndighed vil være muligt at reducere antallet af borgere, der visiteres til en boramme, og i stedet vil kunne fungere med tilstrækkelig støtte i egen bolig. Med en højere kvalitet i borgernes udredning og afklaring af støttebehov forventes det desuden, at flere borgere generelt bliver visiteret til præcist de ydelser, der kan hjælpe dem til at blive mere selvhjulpne, og at der vil være større potentiale for at kunne arbejde med borgerens progression og udvikling, som bidrager til et øget flow på botilbud.

På grund af forsyningsforpligtelsen og den nuværende situation ift. § 107-pladser på botilbudsområdet vil besparelsen skulle hentes på køb af pladser, da forvaltningen har venteliste til egne pladser.

Besparelsen ekskl. drift og implementeringsomkostninger består af færre § 107 botilbudsophold. Som følge af arbejdet med forsyningsforpligtelsen, og da forvaltningen har venteliste til egne § 107-pladser, vil besparelsen skulle hentes på køb af pladser. Der er i forslaget en antagelse om, at forvaltningen fra medio 2026 og frem visiterer 10 % færre borgere til §107-tilbud, hvilket svarer til 12 borgere årligt. Besparelsen har en stigende profil fra medio 2026 frem til fuld indfasning i medio 2029. Da borgere på forvaltningens egne §107-tilbud har en gennemsnitlig opholdslængde på 3 år. Dette svarer til en besparelse på 4,5 mio. kr. i 2026, 13,4 mio. kr. i 2027, 22,2 mio. kr. i 2028 og 26,7 mio. kr. i 2029 og frem.

Med forslaget afsættes der desuden ekstra midler til socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Det skal understøtte, at borgere, der som konsekvens af mere præcise målgruppevurderinger vurderes i stedet at kunne profitere af at modtage den nødvendige socialpædagogiske støtte til at forblive i eget hjem. Der er lagt til grund, at borgerne vil modtage et relativt højt niveau af § 85 støtte ugentligt for at matche deres behov og muliggøre en rehabiliterende indsats med fokus på borgerens mulighed for udvikling og progression.

Socialforvaltningens samlede varige udgifter til drift af indsatsen er 4,1 mio. kr. i 2026 stigende til 12,6 mio. kr. i 2029 og frem, fordelt således:

- §85 til borgere som ikke placeres i et botilbud. Der er en forventning om, at borgerne vil have et støttebehov på 8 timer pr. uge: 1,1 mio. kr. i 2026 stigende til 6,6 mio. kr. ved fuld indfasning i 2029.
- Ressourcer til sagsbehandling til faglig forankring af indsatsen: 2,6 mio. kr. i 2026 og 5,2 mio. kr. i 2027 og frem.
- Midler til juridisk understøttelse af sagsbehandlere: 0,4 mio. kr. i 2026 og 0,8 mio. kr. i 2027 og frem.

Investering

Forslaget forudsætter følgende investeringer:

- Projektledelse (et årsværk i 2,5 år) til implementering af indsatsen i opstartsfasen: 0,4 mio. kr. i 2026 og 0,8 mio. kr. i 2027 og 2028.

Midlerne til projektledelse afsættes i 2,5 år, da den faglige omstilling af visitationen er en omfattende og kompleks opgave, som det erfaringsmæssigt vil kræve projektledelse i en længere periode at implementere fuldt ud.

- Kompetenceudvikling i en tre-årig periode til opbygning af kompetencer samt til uddannelse af nye medarbejdere: 0,2 mio. kr. årligt fra 2026 til 2028.

Midlerne til kompetenceudvikling afsættes treårigt for at gøre det muligt at afvikle den i rul af medarbejdere, som tager hensyn til den daglige drift. Samtidig tager midlerne højde for en relativt høj personaleomsætning i sagsbehandlergruppen, som også kræver, at nyansatte kompetenceudvikles.

- Eftersyn af omstillingen af visitation (ekstern rådgivning): 0,3 mio. kr. i 2027.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

År 11 - Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	1.000 kr. 2026 p/l						
	Styrings- område	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Besparelse på køb §107 botilbudspladser	Service		-4.500	-13.400	-22.200	-26.700	-26.700
§85-støtte	Service		1.100	3.300	5.500	6.600	6.600
Ressourcer til sagsbehandlere	Service		2.610	5.220	5.220	5.220	5.220
Juridisk understøttelse	Service		390	780	780	780	780
Samlet varig ændring, service			-400	-4.100	-10.700	-14.100	-14.100
Samlet varig ændring			-400	-4.100	-10.700	-14.100	-14.100
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Projektledeelse (2,5 år)	Service		390	780	780		
Kompetenceudvikling	Service		200	200	200		
Eftersyn af omstilling af visitationen (ekstern rådgivning)	Service			250			
Samlede implementeringsomkostninger, service			590	1.230	980		
Samlede implementeringsomkostninger			590	1.230	980		
Samlet økonomisk påvirkning			190	-2.870	-9.720	-14.100	-14.100
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	2 år						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	2 år						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2026 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2025 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2026 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Der er ansat projektleder og øvrigt personale	Løndata i Kvantum	Center for Økonomi	Ultimo 2026

Der gennemføres kompetenceudvikling for medarbejderne	Dokumentation for at kompetenceudviklingen er gennemført	Din Sociale Indgang	Løbende indtil ultimo 2028
Der er gennemført evaluering af omstilling af visitationen i DSI	Centerledelsen følger op på om evalueringen er gennemført, og om der sker de nødvendige justeringer	Din Sociale Indgang	Medio 2027
Der er udviklet og implementeret ledelsestilsyn for visitationen til botilbud	Dokumentation for udvikling af ledelsestilsyn	Din Sociale Indgang	Primo 2027
Realisering af effektiviseringer			
Besparelsen er indhentet på køb af botilbudspladser	Der følges op i den almindelige økonomiopfølgning	Center for Økonomi	2. kvartal 2026

4. Risikovurdering

Socialforvaltningen vurderer risikoen som lav. Da indfrielsen af det fulde effektiviseringspotentialer afhænger af implementeringen af omstillingen af sagsbehandling og visitation, vil der være en vis usikkerhed forbundet hermed. Forslaget bygger på grundigt analysearbejde, og forvaltningen vurderer, at de beskrevne indsatser er de rette til at indfri besparelsen og minimere risikoen forbundet med forslaget.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- ☐ Ja
☒ Nej

5. Effektivisering på administration

Forslaget indeholder ikke effektiviseringer på administration.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	10. juni 2025

Tabel 5. Inddragede samarbejdspartnere

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	13. juni 2025